

Databázové rozsvičky

Tomáš Plachetka
Mária Pastorová
Jana Katreniaková
Stanislav Miklík
Marián Sládek
Michal Rjaško

2011

Tento text obsahuje príklady z 5-minútových “rozsvičiek” z cvičení Úvod do databázových systémov, spolu s riešeniami. Text je niekedy rozšírený o variácie pôvodného zadania.

EDB je skratka pre “extensional database” (v relačnom kalkule je to množina predikátov, ktoré tvoria databázu faktov).

Dôležité je naučiť sa písat dotazy najmä v Datalogu a v relačnom kalkule. Dotazy v iných jazykoch sa dajú potom získať automatickým prekladom—aj keď je praktické naučiť sa písanie resp. čítať dotazy priamo aj v iných jazykoch. Z tohto dôvodu (a hlavne kvôli lenivosti autorov) v niektorých riešeniach chýba zápis v SQL či v relačnej algebre.

1 Rozsvičky 2011

Príklad 1.1 *Dané sú predikáty clovek(Meno), kope(Kto, Komu, Jama), pada(Meno, Jama). Nájdite mená všetkých ľudí, pre ktorých platí “Kto druhému jamu kope, sám do nej padá.”*

Relačný kalkul:

C: clovek(C) $\wedge \forall J$
(
($\exists C_2$ kope(C, C2, J)) \Rightarrow pada(C, J)
)

Alebo: C: clovek(C) $\wedge \forall J \forall C_2$
(
kope(C, C2, J) \Rightarrow pada(C, J)
)

Alebo: C: clovek(C) $\wedge \neg \exists J$
(
($\exists C_2$ kope(C, C2, J)) $\wedge \neg$ pada(C, J)
)

2 Rozcvičky 23.9.2009–24.9.2009

Príklad 2.1 Nájdite množinu párnych čísel.

$EDB = \{\text{integer}(X), \text{multiply}(X, Y, Result)\}$.

Relačný kalkul:

$\{X : \text{integer}(X) \wedge \exists Y (\text{integer}(Y) \wedge \text{multiply}(2, Y, X))\}$

Alebo:

$\text{integer}(X) \wedge \exists Y (\text{integer}(Y) \wedge \text{multiply}(2, Y, X))$

Datalog:

$\text{result}(X) \leftarrow \text{integer}(X), \text{integer}(Y), \text{multiply}(2, Y, X).$

SQL:

```
select i1.X  
from integer i1, integer i2, multiply m  
where multiply.X = 2 and multiply.Y = i2.X and i1.X = multiply.Result
```

Príklad 2.2 Nájdite dvojice nesúdeliteľných čísel.

$EDB = \{\text{integer}(X), \text{multiply}(X, Y, Result)\}$.

Relačný kalkul:

$\{[X, Y] : \text{integer}(X) \wedge \text{integer}(Y) \wedge \forall P \forall Q \forall K ((\text{integer}(P) \wedge \text{integer}(Q) \wedge \text{integer}(K) \wedge \text{multiply}(K, P, X) \wedge \text{multiply}(K, Q, Y)) \Rightarrow K=1)\}$

Alebo:

$\text{integer}(X) \wedge \text{integer}(Y) \wedge \forall P \forall Q \forall K ((\text{integer}(P) \wedge \text{integer}(Q) \wedge \text{integer}(K) \wedge \text{multiply}(K, P, X) \wedge \text{multiply}(K, Q, Y)) \Rightarrow K=1)$

Alebo:

$\text{integer}(X) \wedge \text{integer}(Y) \wedge \neg (\exists P \exists Q \exists K (\text{integer}(P) \wedge \text{integer}(Q) \wedge \text{integer}(K) \wedge \text{multiply}(K, P, X) \wedge \text{multiply}(K, Q, Y) \wedge K \neq 1))$

Datalog:

$\text{sudelitelne}(X, Y) \leftarrow \text{integer}(X), \text{integer}(Y), \text{multiply}(K, P, X), \text{multiply}(K, Q, Y), K \neq 1.$
 $\text{result}(X, Y) \leftarrow \text{integer}(X), \text{integer}(Y), \text{not sudelitelne}(X, Y).$

SQL:

```
create temporary table sudelitelne as select i1.X, i2.X  
from integer i1, integer i2, multiply m1, multiply m2  
where i1.X = m1.Result and i2.X = m2.Result and m1.X = m2.X and m1.X <> 1
```

```
select i1.X, i2.X  
from integer i1, integer i2  
where not exists (  
    select *  
    from sudelitelne s  
    where i1.X = s.X and i2.X = s.Y  
)
```

Príklad 2.3 Nájdite ľudí, ktorí sú strojami svojho vlastného šťastia.
 $EDB=\{ludia(Meno), stroji_stastie(Kto, Komu)\}$.

Relačný kalkul:
 $\{M: ludia(M) \wedge stroji_stastie(M, M)\}$

Alebo:
 $ludia(M) \wedge stroji_stastie(M, M)$

Datalog:
 $result(M) \leftarrow ludia(M), stroji_stastie(M, M).$

SQL:
 $select l.Meno$
 $from ludia l, stroji_stastie ss$
 $where l.Meno = ss.Kto \text{ and } l.Meno = ss.Komu$

Relačná algebra:
 $ludia \bowtie_{Meno=Kto} (\sigma_{Kto=Komu}(stroji_stastie))$

Príklad 2.4 Každý (človek) je strojcom svojho vlastného šťastia.
 $EDB=\{ludia(Meno), stroji_stastie(Kto, Komu)\}$.

Relačný kalkul:
 $\forall M (ludia(M) \Rightarrow stroji_stastie(M, M))$

Alebo (nie je pravda, že existuje nejaký človek, ktorý nestrojí šťastie sám sebe):
 $\neg (\exists M (ludia(M) \wedge \neg stroji_stastie(M, M)))$

Datalog:
 $existuje_clovek_ktory_nestroji \leftarrow ludia(M), \text{not } stroji_stastie(M, M).$
 $result \leftarrow \text{not } existuje_clovek_ktory_nestroji.$

SQL (trochu pritiahnuté za vlasy, keďže výsledkom je jednoriadková tabuľka, ktorá obsahuje TRUE, resp. FALSE):

```
create temporary table existuje_clovek_ktory_nestroji as
select exists (
    select *
    from ludia l
    where not exists (
        select *
        from stroji_stastie ss
        where l.Meno = ss.Kto and l.Meno = ss.Komu
    )
)
select not (
    select *
    from existuje_clovek_ktory_nestroji eckn)
```

Príklad 2.5 Všetci politici sú nečestní.
 $EDB=\{politik(Meno), cestny(Meno)\}$.

Relačný kalkul:
 $\forall M (\text{politik}(M) \Rightarrow (\neg \text{cestny}(M)))$

Alebo (neexistuje čestný politik):
 $\neg (\exists M (\text{politik}(M) \wedge \text{cestny}(M)))$

Datalog:
`existuje_cestny_politik ← politik(M), cestny(M).`
`result ← not existuje_cestny_politik.`

SQL (trochu pritiahnuté za vlasy, keďže výsledkom je jednoriadková tabuľka, ktorá obsahuje TRUE, resp. FALSE):

```
create temporary table existuje_cestny_politik as
select exists (
    select *
    from politik p, cestny c
    where p.Meno = c.Meno )
```

```
select not (
    select *
    from existuje_cestny_politik ecp
)
```

Príklad 2.6 Nájdite veci, ktoré sa blyšťia, ale pri tom nie sú zlaté.
 $EDB=\{\text{blysti}(\text{Vec}), \text{zlate}(\text{Vec})\}$.

Relačný kalkul:
 $\{\text{Vec}: \text{blysti}(\text{Vec}) \wedge \neg \text{zlate}(\text{Vec})\}$

Alebo:
 $\text{blysti}(\text{Vec}) \wedge \neg \text{zlate}(\text{Vec})$

Datalog:
`result(V) ← blysti(V), not zlate(V).`

SQL:
`select b.Vec`
`from blysti b`
`where not exists (`
 `select *`
 `from zlate z`
 `where b.Vec = z.Vec`
`)`

Príklad 2.7 Nie je všetko zlato, čo sa blyšťí.
 $EDB=\{\text{blysti}(\text{Vec}), \text{zlate}(\text{Vec})\}$.

Relačný kalkul (existuje vec, ktorá sa blyšťí a nie je zlatá):
 $\exists \text{Vec } (\text{blysti}(\text{Vec}) \wedge \neg \text{zlate}(\text{Vec}))$

Datalog:
`result ← blysti(V), not zlate(V).`

SQL (trochu pritiahnuté za vlasy, keďže výsledkom je jednoriadková tabuľka, ktorá obsahuje TRUE, resp. FALSE):

```

select exists (
    select *
    from blysti b
    where not exists (
        select *
        from zlate z
        where b.Vec = z.Vec
    )
)

```

3 Rozcvičky 30.9.2009–1.10.2009

Príklad 3.1 Vypočítajte 1+1.

$EDB=\{add(X, Y, Result)\}$.

Relačný kalkul:

$\{R: add(1, 1, R)\}$

Alebo:

$add(1, 1, R)$

Datalog:

$result(R) \leftarrow add(1, 1, R).$

SQL:

```

select a.R
from add a
where a.X = 1 and a.Y = 1

```

Príklad 3.2 Nájdite množinu ľudí, o ktorých platí—o každom z nich osobitne—že nevstúpili dvakrát do rovnakej rieky.

$EDB=\{clovek(Meno), vstupil(Id_vstupu, Meno, Rieka)\}$.

Inak povedané: chceme vybrať ľudí, pre ktorých neplatí, že pri aspoň dvoch rôznych vstupoch vstúpili do tej istej rieky.

Relačný kalkul:

$\{M: clovek(M) \wedge \neg (\exists R \exists Id1 \exists Id2 (Id1 \neq Id2 \wedge vstupil(Id1, M, R) \wedge vstupil(Id2, M, R)))\}$

Alebo:

$clovek(M) \wedge \neg (\exists R \exists Id1 \exists Id2 (Id1 \neq Id2 \wedge vstupil(Id1, M, R) \wedge vstupil(Id2, M, R)))$

Datalog:

$result(M) \leftarrow clovek(M), \text{not } vstupil_dvakrat(M).$

$vstupil_dvakrat(M) \leftarrow clovek(M), vstupil(Id1, M, R), vstupil(Id2, M, R), \text{not } Id1 = Id2.$

SQL:

```

create temporary table vstupil_dvakrat as
select c.Meno
from clovek c, vstupil v1, vstupil v2

```

where c.Meno = v1.Meno and c.Meno = v2.Meno and v1.Rieka = v2.Rieka and
 $v1.Id_vstupu <> v2.Id_vstupu$

```
select c.Meno
from clovek c
where not exists (
    select *
    from vstupil_dvakrat v2
    where c.Meno = v2.Meno
)
```

Príklad 3.3 Nájdite množinu ľudí, o ktorých plati—o každom z nich osobitne—že majú niekoho radi, alebo ich má niekto rád.

$EDB=\{ludia(Meno), rad(Kto, Koho)\}$.

Relačný kalkul:

$\{X: \text{clovek}(X) \wedge \exists Y (\text{rad}(X, Y) \vee \text{rad}(Y, X))\}$

Alebo:

$\text{clovek}(X) \wedge \exists Y (\text{rad}(X, Y) \vee \text{rad}(Y, X))$

Datalog:

```
result(X) ← clovek(M), rad(X, _).
result(X) ← clovek(M), rad(_, X).
```

SQL:

```
(select c.Meno
from clovek c, rad r
where c.Meno = rad.Kto
)
union
(select c.Meno
from clovek c, rad r
where c.Meno = rad.Koho
)
```

4 Rozcvičky 7.10.2009–8.10.2009 a 14.10–15.10.2009

Príklad 4.1 Nájdite pijanov, ktorí ľúbia len rum.

$EDB=\{lubi(Pijan, Alkohol)\}$.

Relačný kalkul:

$\{P: \text{lubi}(P, \text{rum}) \wedge \forall A (\text{lubi}(P, A) \Rightarrow A=\text{rum})\}$

Alebo:

$\text{lubi}(P, \text{rum}) \wedge \forall A (\text{lubi}(P, A) \Rightarrow A=\text{rum})$

Datalog:

Ekvivalentná špecifikácia: Pre ktorého pijana neplatí, že ten pijan ľúbi nejaký alkohol rôzny od rumu?

```
lubi_nie_rum(P) ← lubi(P, A), not A = rum.
result(P) ← lubi(P, rum), not lubi_nie_rum(P).
```

SQL:

```

create temporary table lubi_nie_rum as
select l.Pijan
from lubi l
where l.Alkohol <> 'rum'

select l.pijan
from lubi l
where l.Alkohol = 'rum' and not exists (
    select *
    from lubi_nie_rum lnr
    where lnr.Pijan = l.Pijan
)

```

Príklad 4.2 Nájdite pijanov, ktorí vypili aspoň dva rôzne alkoholy.

$EDB=\{lubi(Pijan, Alkohol), capuje(Krcma, Alkohol), navstivil(Idn, Pijan, Krcma), vypil(Idn, Alkohol, Mnozstvo)\}$.

Datalog:

```

answer(P) ← navstivil(I1, P, _), vypil(I1, A1, _), navstivil(I2, P, _), vypil(I2, A2, _), not A1=A2.

```

SQL:

```

select n1.Pijan
from navstivil n1, vypil v1, navstivil n2, vypil v2
where n1.Idn = v1.Idn and n2.Idn = v2.Idn and v1.Alkohol <> v2.Alkohol

```

Príklad 4.3 Nájdite pijanov štamgastov, ktorí doteraz navštívili práve 1 krčmu.

$EDB=\{lubi(Pijan, Alkohol), capuje(Krcma, Alkohol), navstivil(Idn, Pijan, Krcma), vypil(Idn, Alkohol, Mnozstvo)\}$.

Datalog:

```

answer(P) ← navstivil(_, P, _), not navstivil_ rozne(P).

```

```

navstivil_ rozne(P) ← navstivil(_, P, K1), navstivil(_, P, K2), not K1=K2.

```

SQL:

```

create temporary table navstivil_ rozne as
select n1.Pijan
from navstivil n1, navstivil n2
where n1.Pijan = n2.Pijan and n1.Krcma <> n2.Krcma

```

Príklad 4.4 Nájdite trojice [Alkohol, Pijan, Krcma] také, že ten Pijan nikedy v tej Krčme vypil naraz viacej než 0.1 l toho alkoholu.

$EDB=\{lubi(Pijan, Alkohol), capuje(Krcma, Alkohol), navstivil(Idn, Pijan, Krcma), vypil(Idn, Alkohol, Mnozstvo)\}$.

Datalog:

```

answer(A, P, K) ← navstivil(I, P, K), vypil(I, A, M), M >= 0.1.

```

SQL:

```

select v.Alkohol, n.Pijan, n.Krcma
from navstivil n, vypil v
where n.Idn = v.Idn and Mnozstvo >= 0.1

```

Príklad 4.5 Nájdite pijanov, ktorí nikdy nedolali rumu (t.j. vypili pri každej návštive krčmy, ktorá čapuje rum).

$EDB = \{lubi(Pijan, Alkohol), capuje(Krcma, Alkohol), navstivil(Idn, Pijan, Krcma), vypil(Idn, Alkohol, Mnozstvo)\}$.

Datalog:

```
pijani(P) ← lubi(P, _).
pijani(P) ← navstivil(_, P, _).
```

```
answer(P) ← pijani(P), not odolal_rumu(P).
```

```
odolal_rumu(P) ← navstivil(I, P, K), capuje(K, rum), not vypil(I, rum, _).
```

SQL:

```
create temporary table pijani as
select l.Pijan
from lubi l
union select n.Pijan
from navstivil n

create temporary table odolal_rumu as
select n.Pijan
from navstivil n, capuje c
where n.Krcma = c.Krcma and c.Alkohol = 'rum' and not exists (
    select *
    from vypil v
    where v.Idn = n.Idn and v.Alkohol = 'rum'
)
select p.Pijan
from pijani p
where not exists (
    select *
    from odolal_rumu or
    where p.Pijan = or.Pijan
)
```

Príklad 4.6 Nájdite ľudí, ktorí nikoho nemajú radi.

$EDB = \{clovek(Meno), rad(Kto, Koho)\}$.

Relačný kalkul:

```
clovek(X) ∧¬ (Ǝ Y (rad(X, Y))
```

Datalog:

```
rad_niekoho(X) ← clovek(X), rad(X, _).
```

```
result(X) ← clovek(X), not rad_niekoho(X).
```

SQL:

```
select c.Meno
from clovek c
where not exists (
    select *
    from rad r
```

```

    where r.Kto = c.Meno
)

```

5 Rozcvičky 21.10.2009–22.10.2009

Príklad 5.1 Nájdite krčmy, kde sa pilo len pivo (t.j. okrem piva nič iné).
 $EDB=\{lubi(Pijan, Alkohol), capuje(Krcma, Alkohol), navstivil(Idn, Pijan, Krcma), vypil(Idn, Alkohol, Mnozstvo)\}$.

Datalog:

```
result(K) ← navstivil(I, _, K), vypil(I, pivo, _), not pilo_sa_ine(K).
```

```
pilo_sa_ine(K) ← navstivil(I, _, K), vypil(I, A, _), not A=pivo.
```

SQL:

```

create temporary table pilo_sa_ine as
select n.Krcma
from navstivil n, vypil v
where n.Idn = v.Idn and v.Alkohol <> 'pivo'

select n.krcma
from navstivil n, vypil v
where n.Idn = v.Idn and v.Alkohol='pivo' and not exists (
    select *
    from pilo_sa_ine psi
    where psi.Krcma = n.Krcma
)

```

Príklad 5.2 Nájdite pijanov, ktorí vypili maximálne množstvo vodky pri jednej návštive krčmy. (Vypili na posedenie aspoň toľko vodky ako ktorýkoľvek iný pijan.)
 $EDB=\{lubi(Pijan, Alkohol), capuje(Krcma, Alkohol), navstivil(Idn, Pijan, Krcma), vypil(Idn, Alkohol, Mnozstvo)\}$.

Datalog:

```
pv(P, M) ← navstivil(I, P, _), vypil(I, vodka, M).
```

```
vypilo_sa_viac(M) ← pv(_, M), pv(_, M2), M2 > M.
```

```
result(P) ← pv(P, M), not vypilo_sa_viac(M).
```

SQL:

```

create temporary table pv as
select n.Pijan, v.Mnozstvo
from navstivil n, vypil v
where n.Idn = V.idn and V.alkohol = 'vodka'

create temporary table vypilo_sa_viac as
select pv1.Mnozstvo
from pv pv1, pv pv2
where pv2.Mnozstvo > pv1.Mnozstvo

select p.Pijan
from pv p
where not exists (

```

```

select *
from vypilo_sa_viac vsv
where vsv.Mnozstvo = p.Mnozstvo
)

```

Príklad 5.3 Nájdite exkluzívne akcie, ktoré sa ponúkajú len na jednom mieste a niekto ich líbi.

$EDB=\{ponuka(Miesto, Akcia), lubi(Meno, Akcia)\}$.

Relačný kalkul:

$ponuka(M, A) \wedge (\exists X \ lubi(X, A)) \wedge \neg (\exists M2 \ (ponuka(M2, A) \wedge M2 \neq M))$

Datalog:

$\text{non_exclusive}(A) \leftarrow \text{ponuka}(M1, A), \text{ponuka}(M2, A), \text{not } M1=M2.$

$\text{result}(A) \leftarrow \text{ponuka}(_, A), \text{lubi}(_, A), \text{not non_exclusive}(A).$

SQL (pre zmenu s “not in” namiesto “not exists”):

```

create temporary table non_exclusive as
select p.Akcia
from ponuka p1, ponuka p2
where p1.Akcia=p2.Akcia and p2.Miesto<>p.Miesto

```

```

select p.Akcia
from ponuka p, lubi l
where l.Akcia=p.Akcia and p.Akcia not in (
    select ne.Akcia from non_exclusive ne)

```

6 Ďalšie rozvicičky

Príklad 6.1 Nájdite pijanov, ktorí ľubia práve jeden alkohol

$EDB=\{lubi(Pijan, Alkohol), capuje(Krcma, Alkohol), navstivil(Idn, Pijan, Krcma), vypil(Idn, Alkohol, Mnozstvo)\}$.

Relačný kalkul:

$\exists A \ (lubi(P, A) \wedge \neg (\exists A2 \ (A \neq A2 \wedge lubi(P, A2))))$

Datalog:

```

answer(P)  $\leftarrow \text{lubi}(P, A), \text{not lubi\_iny}(P, A).$ 
lubi_iny(P, A)  $\leftarrow \text{lubi}(P, A), \text{lubi}(P, A2), \text{not } A=A2.$ 

```

SQL:

```

create temporary table lubi_iny as
select l1.Pijan, l1.Alkohol
from lubi l1, lubi l2
where l1.Pijan = l2.Pijan and l1.Alkohol <> l2.Alkohol

```

```

select l.Pijan
from lubi l
where not exists (
    select *
    from lubi_iny li
    where l.Alkohol = li.Alkohol)

```

Príklad 6.2 Nájdite dvojice [Alkohol, Suma], ktoré hovoria, aké množstvo ktorého alkoholu sa vypilo celkovo v krčme Carlton (netreba nájsť alkoholy, ktoré sa v Carlton nikdy nepili).

$EDB = \{lubi(Pijan, Alkohol), capuje(Krcma, Alkohol), navstivil(Idn, Pijan, Krcma), vypil(Idn, Alkohol, Mnozstvo)\}$.

Relačný kalkul:

$[A, S] : \heartsuit I, S = \text{sum}(M) (\exists P (\text{navstivil}(I, P, carlton) \wedge \text{vypil}(I, A, M)))$

Datalog:

$\text{vypil_carlton}(I, A, M) \leftarrow \text{navstivil}(I, _, \text{carlton}), \text{vypil}(I, A, M).$
 $\text{answer}(A, S) \leftarrow \text{vypil_carlton}(_, A, _), \text{subtotal}(\text{vypil_carlton}(_, A, M), [A], [\text{sum}(M, S)])$.

SQL:

```
select v.Alkohol, sum(v.Mnozstvo) as Suma
from navstivil n, vypil v
where n.Krcma = 'carlton' and n.Idn = v.Idn
group by v.Alkohol
```

Relačná algebra:

$\Gamma_{\text{Alkohol}, \text{Suma}=\text{sum}(\text{Mnozstvo})} (\sigma_{\text{Krcma}='carlton'}(\text{navstivil}) \bowtie \text{vypil})$

Príklad 6.3 Nájdite pijanov, ktorí lúbia aspoň 5 (rôznych) alkoholov.

$EDB = \{lubi(Pijan, Alkohol), capuje(Krcma, Alkohol), navstivil(Idn, Pijan, Krcma), vypil(Idn, Alkohol, Mnozstvo)\}$.

Relačný kalkul:

$\exists X (X \geq 5 \wedge \heartsuit X = \text{count}(A) \text{lubi}(P, A))$

Datalog:

$\text{answer}(P) \leftarrow \text{lubi}(P, _), \text{subtotal}(\text{lubi}(P, A), [P], [\text{count}(A, X)]), X \geq 5.$

SQL:

```
select l.Pijan
from lubi l
group by l.Pijan
having count(l.Alkohol) \geq 5
```

Relačná algebra:

$\Pi_{\text{Pijan}}(\sigma_{X \geq 5}(\Gamma_{\text{Pijan}, X=\text{count}(\text{Alkohol})} (\text{lubi})))$

Príklad 6.4 Uvažujte $EDB = \{kozmonauti(Meno, Vek, Stat, Lod)\}$.

1. Nájdite lode, ktoré používal Armstrong.

Relačný kalkul:

$\{L : \exists V \exists S \text{ kozmonauti}(armstrong, V, S, L)\}$

2. Nájdite mená a vek kozmonautov, ktorí použili aspoň dve lode.

Relačný kalkul:

$\{[M, V] : \exists S1 \exists V1 \exists L1 \exists S2 \exists V2 \exists L2 \text{ kozmonauti}(M, V1, S1, L1) \wedge \text{kozmonauti}(M, V2, S2, L2) \wedge L1 \neq L2\}$

3. Nájdite štáty, ktoré majú práve jedného kozmonauta.

Relačný kalkul:

$\{S : \exists M1 \exists V1 \exists L1 \text{ kozmonauti}(M1, V1, S1, L1) \wedge \neg(\exists M2 \exists V2 \exists L2 \text{ kozmonauti}(M2, V2, S2, L2) \wedge M2 \neq M1)\}$

Príklad 6.5 Uvažujte EDB= $\{clovek(Meno), pozna(Kto, Kho)\}$.

1. Nájdite ľudí, ktorí nikoho nepoznajú.

Relačný kalkul:

$$\{C : clovek(C) \wedge \neg(\exists X pozna(C, X))\}$$

Alebo:

$$\{C : clovek(C) \wedge (\forall X \neg pozna(C, X))\}$$

2. Nájdite ľudí, ktorí poznajú iba Jožka.

Relačný kalkul:

$$\{X : pozna(X, jozko) \wedge \neg(\exists Y pozna(X, Y))\}$$

3. Nájdite ľudí, ktorí poznajú všetkých, ktorí ich poznajú.

Relačný kalkul:

$$\{X : clovek(X) \wedge \neg(\exists Y pozna(Y, X) \wedge \neg pozna(X, Y))\}$$

Príklad 6.6 Uvažujte EDB= $\{hodnotenie(Student, Predmet, Znamka)\}$.

1. Nájdite študentov, ktorí majú aspoň 1 známku A.

Relačný kalkul:

$$\{S : \exists Phodnotenie(S, P, a)\}$$

2. Nájdite študentov, ktorí majú aspoň 2 známky A.

Relačný kalkul:

$$\{S : \exists P1 \exists P2 hodnotenie(S, P1, a) \wedge hodnotenie(S, P2, a) \wedge P1 \neq P2\}$$

3. Nájdite študentov, ktorí majú samé známky A.

Relačný kalkul:

$$\{S : (\exists Phodnotenie(S, P, a)) \wedge \neg(\exists P \exists H hodnotenie(S, P, H) \wedge H \neq a)\}$$

Príklad 6.7 Uvažujte EDB= $\{suciastka(Meno), komponent(Suciastka, Podsuciastka, Umiestnenie)\}$.

1. Nájdite súčiastky, ktoré su zložené z aspoň dvoch rôznych podúčiastok.

Relačný kalkul:

$$\{S : (\exists X \exists Y \exists P \exists Q komponent(S, X, P) \wedge komponent(S, Y, Q) \wedge X \neq Y)\}$$

Datalog:

$$answer(S) \leftarrow komponent(S, P1, _), komponent(S, P2, _), \text{not } P1 = P2.$$

2. Nájdite atomické súčiastky, ktoré sa z ničoho neskladajú.

Relačný kalkul:

$$\{S : suciaska(S) \wedge \neg(\exists Y \exists P komponent(S, Y, P))\}$$

Datalog:

$$answer(S) \leftarrow suciaska(S), \text{not ma_podsuciastku}(S).$$

$$ma_podsuciastku(S) \leftarrow komponent(S, _, _).$$

3. Nájdite atomické súčiastky, ktoré sú potrebné na zloženie televízora.

Datalog:

$$answer(S) \leftarrow atomicka(S), na_tv(S).$$

$$atomicka(S) \leftarrow suciaska(S), \text{not ma_podsuciastku}(S).$$

$$ma_podsuciastku(S) \leftarrow komponent(S, _, _).$$

$$na_tv(televizor) \leftarrow suciaska(televizor).$$

$$na_tv(S) \leftarrow na_tv(X), komponent(X, S, _).$$